

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 2283/2021
06.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Божидара Вујичића и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Маринела Љубић Тодоран, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Хигијена“ Панчево, чији је пуномоћник Милорад Милићевић, адвокат из ..., уз учешће умешача на страни туженог Града Панчева, кога заступа Градско правобранилаштво, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1217/21 од 23.03.2021. године, у седници од 06.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П1 467/19 од 22.12.2020. године и пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1217/21 од 23.03.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му за период од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године исплати разлику између исплаћеног и припадајућег износа накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора у износу од 83.676,30 динара, са законском затезном каматом и доприносима на наведени износ, као и захтев за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 83.235,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 467/19 од 22.12.2020. године, ставом првим изреке дозвољено је поступање по преиначеној тужби од 16.12.2020. године. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев и тужени обавезан да тужиоцу исплати разлику између исплаћеног и припадајућег износа накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.10.2016. године до 01.09.2019. године, укупно 83.676,30 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе наведене изреком од доспелости сваког износа до исплате. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу на наведене месечне износе обрачуна и уплати припадајуће доприносе пензијског, инвалидског и здравственог осигурања надлежним фондовима, као и доприносе за незапосленост Националној служби за запошљавање. Ставом четвртим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног

поступка у износу од 47.415,05 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1217/21 од 23.03.2021. године, ставом првим изреке одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке одбијени су као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и из разлога прописаних чланом 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, испуњени су законски услови за одлучивање о ревизији туженог као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, због постојања различитих судских одлука у истој правној ситуацији, на које је ревидент указао, па постоји потреба уједначавања судске праксе. Зато је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код туженог на неодређено време. Умешач у овој парници је Град Панчево као оснивач туженог. У спорном периоду послодавац је накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора исплаћивао запосленима у складу са Програмом пословања туженог за 2016, 2017, 2018. и 2019. годину, по којем је накнада ових трошкова износила 897,00 динара бруто месечно. Износи досуђени тужиоцу представљају разлику између накнаде трошкова регреса за коришћење годишњег одмора обрачунате у вредности прописаној Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије ("Службени гласник РС" бр. 27/15 од 18.03.2015. године, ступио на снагу 26.03.2015. године) и Посебним колективним уговором за јавна и јавно комунално предузеће Града Панчева ("Службени гласник РС" бр. 59/2015), и накнаде тих трошкова исплаћене тужиоцу за утужени период. Висина потраживања утврђена је на основу вештачења од стране вештака економско-финансијске струке.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су, примењујући чл. 118. став 1. тачка 6, 246. став 1. и 2, 256. и 257. Закона о раду, члана 9. ст. 1. и 2. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, правила из одредбе члана 66. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије и одредбе члана 4. Посебног колективног уговора за јавна и јавно комунално предузеће Града Панчева, оценили да тужилац основано потражује мање исплаћену накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у складу са посебним колективним уговорима, да се правила из члана 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зараде и

других примања код корисника јавних средстава не односе на накнаду за регрес за коришћење годишњег одмора, па су као основан усвојили постављени тужбени захтев.

Основано се ревизијом туженог указује да се становиште нижестепених судова заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, број 116/14 – ступио на снагу 28.10.2014. године), прописано је да се овим законом привремено уређује основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде, за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања изабраних, именованих, постављених и запослених лица као корисника јавних средстава са циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плате и зарада у јавном сектору. У члану 3. став 1. наведеног закона, прописано је да се у овом закону платом сматра зарада запосленог код корисника јавних средстава утврђен у складу са законом који уређује радне односе, односно плате изабраног, именованог и постављеног лица, запосленог код корисника јавних средстава утврђеног у складу са законом који уређује плату у државним органима, органима локалне власти, организацијама обавезног социјалног осигурања и јавним службама. У члану 4. истог закона, прописано је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта, којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и других сталних примања код субјеката из члана 2. овог закона, донетог за време примене овог закона.

Тужени је корисник буџетских средстава и на њега се, осим поменутог закона, примењују и Закон о буџету и Закон о буџетском систему, па обавезе које преузима морају одговарати апропријацији која му је одобрена за ту намену у одговарајућој буџетској години (члан 54. Закона о буџетском систему).

Под зарадом сматрају се примања из радног односа као што је, између осталог, и накнада за регрес за коришћење годишњег одмора, а што произлази из одредбе члана 105. Закона о раду. Појам зараде, у складу са Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, подразумева зарату утврђену у складу са законом који уређује радне односе. Другачијим тумачењем појма зараде не би био испуњен циљ Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (члан 1), јер би то значило селективну примену закона, имајући у виду и да коефицијент за обрачун плате изабраних, именованих и постављених лица и запослених у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама, садржи и додатак на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора, на које се као и на запослене код туженог примењује Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава.

С обзиром да су правила из Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о буџету и Закона о буџетском систему императивне природе, која се морају безусловно поштовати, без права да се у њима било шта мења, код буџетског финансирања плата код туженог није могуће применити корективно правило

из члана 8. став 2. Закона о раду, јер је управо законом одређен начин утврђивања основице за плате. Због тога и по схватању овог суда, одредбе Посебног колективног уговора, донете након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, ништаве су и као такве не могу да производе правно дејство (ПКУ не може бити супротан закону на основу члана 103. ЗОО у вези члана 240. Закона о раду), због чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужиоца одбијен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изхреке, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му на основу чл. 153., 154. и 165. став 2. ЗПП припадају опредељени трошкови парничног поступка који су били потребни ради вођења парнице, и то трошкови на име састава одговора на тужбу и два образложена поднеска од стране адвоката по 6.000,00 динара, заступање на два одржана рочишта по 7.500,00 динара, састав жалбе и ревизије по 12.000,00 динара, такса на жалбу 5.247,00 динара и такса на ревизију и ревизијску одлуку по 10.494,00 динара, према важећој АТ и Таксеној тарифи из важећег Закона о судским таксама.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић